KIRGIZİSTAN-TÜRKİYE MANAS ÜNİVERSİTESİ(KIRGIZİSTAN) ile ENITA CLERMONT FERRRAND ZİRAAT MÜHENDİSLİĞİ MİLLİ YÜKSEK OKULU(FRANSA) arasındaki EĞİTİM VE ARAŞTIRMA İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI

ANLAŞMA KAPSAMI

Kırgız Türk Manas Üniversitesi ve Ziraat Mühendisliği Milli Yüksek Okulu "ENITA Clermont Ferrand" (bundan sonra taraflar olarak adlandırılacaktır) bilimsel bağları genişletmek, akademik alanda bir işbirliğini gerçekleştirmek ve eğitim, araştırma ve teknolojik işbirliği alanlarında karşılıklı, her iki tarafında yararına olacak bir anlaşma yapmayı planlamışlardır. Bu anlaşma, Taraflar arasında yapılacak olan projeler için genel bir taslağı belirtmektedir ve Uygulama Anlaşması veya İşbirliği vasıtasıyla eğitim ve bilgi alışverişi, ve ortak araştırma projeleri için belirli programlara imkan tanınmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM
İŞBİRLİĞİ ALANLARI

İşbirliği özellikle aşağıdaki alanlarda düşünülmektedir

*Her iki tarafın kendilerinden mezun öğrencilerin değişimi,

*Ortak araştırma projeleri gerçekleştirmek için akademik personel ve araştırma asistanları değişimi,

*Ziraat, gıda endüstrisi ve kırsal gelişim için yüksek kalitede uzman yetiştirme programları,

*Öğretim ve araştırma, yayınlar, eğitim ve öğretim materyalleri ve elektronik bilgi ağı, sempozyum ve diğer akademik aktiviteler, vasıtalarıyla bilgi alışverişleri yapmak.

İKİNCİ BÖLÜM

ÖĞRENCİ VE AKADEMİK PERSONEL İÇİN GENEL KOŞULLAR

Taraflar arasındaki her alışveriş projesi bireysel alışveriş prensiplerini belirleyen Uygulama Anlaşması koşullarına göre bu genel anlaşmanın bir parçası olarak hazırlanmıştır. Programa dahil edilen öğrenciler, akademik personel ve araştırmacılar için teklifler, ev sahipliği yapacak kurumla, bölümler, enstitüler ve fakülteler arasında kalma süreleri de önceden belirlenerek yazılı mutabakat sağlanacaktır. Anlaşmadaki taraflar alışveriş ve ilgili meselelere ilişkin her iki tarafın da arzusunu göz önünde bulundurma görüşünde hemfikirdirler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

PROGRAM GELİŞTİRME

Taraflar, ENITA Clermont Ferrand'ın, Kırgız Türk Manas Üniversitesinde gerçekleştirilecek olan ve Kırgızistan'ın gittikçe büyüyen ziraat ve gıda endüstrisinin yüksek nitelikteki uzman talebini karşılamak üzerine, yeni akademik programların geliştirilmesine yardım etmede mutabık olmuşlardır. Öğrenci ve akademik personelin hareketliliğini arttırmak, eğitim kalitesini geliştirmek üzere, yeni akademik programlar Bologna Deklarasyonunda belirlenen sınırlara göre geliştirilecektir. Akademik programları geliştirmeye yönelik projeler TEMPUS Programı dahilinde gerçekleştirebilecektir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ARAŞTIRMA AKTİVİTELERİ

Ziraat ve Gıda Endüstrisinin kısa ve uzun vadeli ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik koordineli bir araştırma ve eğitim programı yapmaya imkan sağlamak için Taraflar üstün yönlerini birleştirme niyetindedirler. Bu anlaşma, işbirliği hizmeti ediniminin gerçekleştirilmesinin ilk aşamasını sunar. Araştırma işbirliğinin birinci aşamasının ana kapsamı gıda özellikleri ve gıda kalite niteliklerini analiz etmek için yeni

metodlar geliştirilmesi araştırmalarına yöneliktir. Bu proje *Avrupa* Komisyonu tarafından (Marie Curie Araştırma Bursu) toplam üç yıllık olarak finanse edilmiştir(bunun iki yılı ENITA Clermont Ferrand'a geliş safhası ve 1 yıl da Kırgız Türk Manas Üniversitesine dönüş safhasıdır). Daha başka ortak araştırma projeleri işbirliğinin ilerideki aşamalarında planlanacaktır.

Tarafların gayret gösterecekleri maddeler;

*Müştereken ve neticesi göz önünde bulundurularak, ortaklaşa araştırma programları planlanması ve araştırma yatırımı için müşterek mekanizmaların oluşturulması;

*Ortaklaşa yapılan seminerler ve planlama toplantılarıyla ve çeşitli imtiyazlar ve olanaklar sağlayarak, araştırmacıların işbirliği yapması için kolaylıklar ve teşvikler,

*Bilim teknoloji ve endüstri alanında uzmanlık ve bilgi paylaşımı,

*Yüksek lisans ve doktora öğrencilerinin de araştırma ve incelemelerde yardımcı olmalarını teşvik.

BEŞİNCİ BÖLÜM
EK TAAHÜT ANLAŞMALARI

Taraflar ek programların veya bu Anlaşmada adı geçen iki kurumun değişik üniteleri arasındaki diğer işbirliklerinin de ortaya çıkma ihtimalini inceleyebilirler. Böyle bir ek proje müşterek olarak oluşturulacak ve imzalı bir Yerine Getirme Anlaşmasıyla bu dökümana dahil edilecektir.

ALTINCI BÖLÜM
ONAY VE ANLAŞMA SÜRESİ

Bu Anlaşma aşağıdaki her iki Tarafın imzasıyla muteber olacak ve bu Anlaşmadaki herhangi bir Tarafın diğer Tarafa yazılı olarak yürürlükten kaldırma bildirisi göndermesine kadar devam edecektir.

Bu ANLAŞMA Kırgız Türk Manas Üniversitesi(Kırgızistan) ve ENITA Clermont Ferrand(Fransa) arasında .... (gün).......... (ay), 2005 tarihinde düzenlenmiştir.

İmza ve mühür:
K. MOLDOBAYEV

Rector
Kırgız Türk Manas Üniversitesi

Seyfullah ÇEVİK

Rektör Vekili
Kırgız Türk Manas Üniversitesi

G. GOSSET

Müdür
ENITA Clermont Ferrand

MINISTERE DE L'AGRICULTURE
ECOLE NATIONALE d'Ingénieurs des Travaux Agricoles CLERMONT-FD MARMILHAT

Келишимдин долбоору

КЫРГЫЗСТАНДАГЫ КЫРГЫЗ–ТҮРК «МАНАС» УНИВЕРСИТЕТИ

МЕНЕН

ФРАНЦИЯДАГЫ (ЭНИТА КЛЕРМОНТ ФЕРРАНД) АЙЫЛ ЧАРБА ИНЖЕНЕРДИК УЛУТТУК МЕКТЕБИНИН

БИЛИМ БЕРҮҮ ЖАНА ИЗИЛДӨӨ ЖҮРГҮЗҮҮ БОЮНЧА КЫЗМАТТАШТЫК КЕЛИШИМИ

КЕЛИШИМДИН МАСШТАБЫ

Кыргыз–Түрк «Манас» университети жана ЭНИТА Клермонт Ферранд айыл чарба инженердик улуттук мектеби (Франция) (мындан ары кыскача – «Тараптар») илим изилдөө байланыштарын, академиялык кызматташтыкты кеңейтүү жана өз ара мамилелерди өнүктүрүү максатында билим берүү, илим изилдөө жана технология тармактарында эки тарапка тең пайдалуу карым–катнаштарды түзүү боюнча макулдашып, төмөнкү Келишимди түздү. Бул Келишим биргелешкен долбоордун жалпы жоболорун аныктайт жана аны ишке ашыруу билим берүүдө тажрыйба алмашууну, биргелешкен илимий долбоорлорду жүргүзүүнү жана маалымат алмашууну камсыз кылат.

I бөлүм
Кызматташтыктын тармактары

Кызматташтык өзгөчө төмөнкүлөрдү көздөөгө тийиш:

- *Эки тараптан бүтүрүүчү студенттер менен алмашуу;*
- *Биргелешкен илимий проекттерди жүзөгө ашыруу максатында академиялык кызматкерлердин жана илимий ассистенттердин тажрыйба алмашуусу;*
- *Айыл жергеси, ошондой эле айыл чарба жана тамак–аш өндүрүшүн өрчүтүү максатында мыкты сапаттагы адистерди даярдоо үчүн жаңы окуу программасын өнүктүрүү;*
- *Илим изилдөө жана окутууда өз ара байланыштарды куруу жана публикациялар, окуу материалдар, электрондук түйүндөрдүн жардамы менен, ошондой эле симпозиум жана башка академиялык иш–аркеттерге катышуу аркылуу илимий маалыматтар менен алмашуу;*

II бөлүм
Студенттер жана академиялык курамдын алмашуусу боюнча негизги жоболор

Тийиштүү жеке шарттар менен жүргүзүлгөн түрдүү биргелешкен проекттер алмашуунун негизги жоболорун аныктаган жалпы Келишимдин бир бөлүгү болуп саналат. Студенттерди, окутуучуларды жана изилдөөчүлөрдү кабыл алуу боюнча сунуштар эки тараптын министирликтери, институттары жана факультеттери тарабынан жөнөтүү мөөнөтүнөн мурда жазуу түрүндө

макулдашуусу зарыл. Эки тараптын алмашуу жана ага байланыштуу маселелер боюнча ой—пикирлери же сунуштары эсепке алынышы керек.

III бөлүм
Окуу программаларын жакшыртуу

Эки тараптуу келишимдин негизинде ЭНИТА Клермонт Ферранд жаңы окуу программаларын жакшыртууга көмөк көргөзөт жана ал Кыргыз—Түрк «Манас» Университетинде ишке ашырылат. Университет Кыргызстандын өнүгүп келе жаткан айыл—чарба жана тамак—аш өнөр—жайларынын талаптарына ылайыктуу адистерди даярдоо жоопкерчилигин өзүнө алат. Жаңы окуу программалары Болония декларациясынын негизинде түзүлөт жана профессордук—окутуучулук курамдын, студенттердин мобилдүүлүгүн жана билим берүү системасынын сапатын жогорулатат.

Окуу программаларын жакшыртуу боюнча долбоорлор TEMPUS программасынын негизинде ишке ашуусу мүмкүн.

IV бөлүм
Илим изилдөө иш аракеттери

Тараптар айыл чарба жана тамак—аш өндүрүшүүнүн учурдагы жана узак мөөнөттөгү талаптарын канааттандырууга багытталган илимий изилдөө жана илимий практикалык окутуу программаларын жүргүзүү аркылуу иш—аракеттерин биргелештирүүгө макулдашышты. Бул Келишим жогоруда аталган иш—аракеттерди ишке ашыруунун биринчи этабы болуп эсептелет. Биргелешкен илимий изилдөөнүн биринчи этабынын негизги максаты — тамак—аш азыктарынын касиеттерин жана сапатын аныктоо боюнча жаңы методдорду өнүктүрүүгө багытталган изилдөөлөр. Бул долбоор Европа Комиссиясы (Marie Curie Fellowship) тарабынан каржыланат. Каржылоо мөөнөтү 3 жыл (2 жыл бою ЭНИТА Клермонт Феранддагы киришүү фазасы жана 1 жыл Кыргыз—Түрк Манас Университетине кайтаруу фазасы). Андан аркы биргелешкен илимий долбоорлор кызматташтыктын кийинки этаптарында каралат.

Тараптар төмөнкүлөрдү аткарууга макулдашат:

- *Биргелешкен изилдөө программаларын пландоо мүмкүнчүлүктөрүн камсыздоо жана изилдөөлөрдү каржылоо приоритеттерин аныктоо жолдорун иштеп чыгуу;*
- *Биргелешкен семинарлар, пландуу сессияларды өткөрүү, жабдуулар менен камсыздоо жана жеңилдиктерди берүү аркылуу изилдөөчүлөр арасында байланыштарды түзүү жана өркүндөтүү;*
- *Билим жана илимий экспертизалар, технологиялар жана өндүрүштүк тажрыйбалар менен бөлүшүү;*
- *Бүтүрүүчүлөргө эки тараптуу көзөмөл жүргүзүү.*

V бөлүм

Кошумча келишимдер

Тараптар аталган Келишимдин чегинде кошумча программаларды ачуу жана эки ишкананын түрдүү бөлүмдөрүнүн ортосунда кызматташтыктын башка түрлөрүн жүргүзүү мүмкүнчүлүктөрүн караштырууга укуктуу.

Бул кошумча проекттер аталган Келишимге Кошумча келишим катары киргизилет.

V бөлүм
Келишимдин бекилиши жана мөөнөтү

Келишим эки тарап кол койгондон кийин гана күчүнө кирет жана анын жарамдуу мөөнөтү эки тараптын бири Келишим боюнча милдетин токтотуу тууралуунда экинчи тарапка жазуу түрүндө маалымдаганга чейин созулат.

Ушул Келишим Кыргыз–Түрк «Манас» университети менен Франциядагы ЭНИТА Клермонт Ферранд айыл чарба инженердик улуттук мектеп тарабынан ________________ , 2005 жылы түзүлдү.

Кол койгондор:

К. Молдобаев
Кыргыз–Түрк «Манас»
университетинин ректору

Г. Госсет
ЭНИТА Клермонт Ферранддын
директору

Сефуллах Чевик
Кыргыз–Түрк «Манас»
университетинин проректору

MINISTERE DE L'AGRICULTURE
ECOLE NATIONALE d'Ingénieurs des Travaux Agricoles CLERMONT-FD MARMILHAT